herpy

SLANGER

D'Albertis's Python

Leiopython albertisii

Leiopython albertisii er en mellemstor pyton fra New Guineas lavlandsskove, med skinnende sort hoved, hvide læbeskæl og en glat, iriserende krop, der skifter mellem brunviolet og blåsort i lyset. Den er natlig, hurtig og ofte defensiv. Arten kræver stabil varme, høj luftfugtighed og en erfaren holder, men er robust, når rammerne er rigtige.

Familie: Pythonidae Tidligere navn: *Liasis albertisii; Bothrochilus albertisii*

SPECIFIKATIONER

DYRET

Voksenstørrelse	**180-210 cm** total længde inkl. hale
Levetid	**20-30 år**
Aktiv	**Nat**
Levevis	**Træboende og jordboende**
Biotop	**Regnskov og vådområde**
Sværhedsgrad	**Erfaren**

PASNING

Min. terrarie	**180 × 60 × 60 cm** L × B × H til 1 voksent dyr
Temperatur, dag	**25-30 °C**
Hotspot	**32-35 °C**
Temperatur, nat	**22-25 °C**
Luftfugtighed	**70-80 %**
Vand	**Vandskål**
UVB	**Valgfri**
Kost	**Hvirveldyr**
Holdes	**Enkeltvis**

AVL

Formering	**Æglæggende**
Kønsmoden	**36-48 mdr.**
Kuldstørrelse	**10-14 æg**
Inkubation	**55-65 dage** ved 30-32 °C

BESKYTTELSE OG PAPIRER

CITES	**Appendiks II**
EU-bilag	**Bilag B**
IUCN	**Ikke truet (LC)**

Arten står på CITES liste II og i bilag B i EU's forordning 338/97 (Pythonidae spp.). Dyret skal kunne dokumenteres lovligt erhvervet, og indførsel fra lande uden for EU kræver CITES-tilladelse, som udstedes af Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV) efter BEK nr. 1588 af 9.12.2024. Arten står ikke på forbudslisten i BEK nr. 1261 af 17.11.2015; ellers gælder dyrevelfærdslovens almindelige krav.

Om arten

Leiopython albertisii er en mellemstor pyton med glatte, højglansede skæl og et tydeligt afsat hoved. Kroppen er uden mønster. Kroppen er brunviolet med en gullig bug eller blåsort med en grå bug, og skællene skifter farve i lyset, så de skinner blåt, violet og grønt. Hovedet er skinnende sort, og både over- og underlæbens skæl er hvide med sort kant på forreste del. Små lyse pletter bag øjet er det eneste lyse tegn på hovedet. Arten har varmefølsomme gruber i både over- og underlæben, som den bruger til at finde varmblodet bytte i mørke.

Voksne dyr bliver typisk 180-210 cm lange, og enkelte når omkring 240 cm. Der er ingen tydelig forskel i størrelse mellem kønnene. Ungerne er omkring 40 cm lange ved klækningen og er kønsmodne efter tre til fire år. De bliver 20-30 år i fangenskab og kan blive ældre.

Taksonomien har været i bevægelse. I 2008 blev flere nye arter beskrevet ud fra dyr, der hidtil var regnet til *L. albertisii*, bl.a. *Leiopython biakensis* fra Biak og *Leiopython huonensis* fra Huon-halvøen, men de regnes i dag igen som en del af *L. albertisii*. Den sydlige *Leiopython hoserae* er derimod en selvstændig art. *L. albertisii* er den nordlige art og skilles fra den på skællene på hovedet, de lyse pletter bag øjet, en lysere rygfarve og gullige flanker. Enkelte forfattere placerer slægten under navnet *Bothrochilus*. I handlen sælges dyr ofte uden nøjagtig bestemmelse, så et dyr kan være en af de andre *Leiopython*-arter.

Dyrene i handlen er for det meste opdrættede, men vildfangne dyr dukker stadig op. Opdrættede dyr er sundere, vant til optøede byttedyr og mindre defensive. Der findes næsten ingen farvevarianter, så dyrene i handlen har næsten alle artens naturlige farver.

Læs mere: Køb af dyr: opdræt, vildfang og transport

Udbredelse og levested

Leiopython albertisii lever på New Guinea, både i den indonesiske del og i Papua Ny Guinea, og på flere øer omkring: Salawati, Biak, Bismarck-øerne, Normanby-øen og de nordlige øer i Torres-strædet, som hører til Australien. Fundene fra Normanby er usikre.

Typelokaliteten er Kapaur på Onin-halvøen og Andai nær Doreri i det vestlige New Guinea. I Papua Ny Guinea er arten kendt fra bl.a. Milne Bay-provinsen og Northern Province.

> **Oprindelig udbredelse:** Indonesien, Papua Ny Guinea og Australien.

LEVESTED

L. albertisii findes i det meste af New Guinea under ca. 1.200 m og er en art fra lavlandsregnskov, skovbryn og skov ved vandløb. Slangen opholder sig mest på skovbunden, men klatrer også op i lavere vegetation og kan ses højt oppe i træer. Den er knyttet til fugtige områder tæt ved floder og bække.

Slangen jager om natten. Den lever af små og mellemstore fugle og pattedyr, mens unger især tager firben. Efter et måltid af pattedyr gylper den jævnligt klumper af ufordøjet pels op, også i fangenskab. Det er normalt og ikke det samme som opkast.

Klimaet er varmt og fugtigt hele året med regn på alle årstider. Temperaturen svinger kun lidt, og der er ingen kølig eller tør periode. Det betyder, at *L. albertisii* ikke skal have vinterhvile, og at luftfugtigheden skal holdes høj året rundt.

Læs mere: Luftfugtighed, forstøvning og ventilation Læs mere: Vinterhvile og årstider

Pasning

TERRARIET

Et voksent dyr skal have et terrarie på mindst 180 × 60 × 60 cm (længde × bredde × højde). Arten er aktiv om natten og bruger hele gulvarealet, og for trange forhold giver stress og defensiv adfærd. Højden bør ikke være under 60 cm, fordi dyret også klatrer. Unger kan begynde i et mindre terrarie, hvor de kan strække sig helt ud, og flyttes typisk i voksenterrariet inden for to år.

Terrariet skal være tæt nok til at holde fugten. PVC, melamin eller forseglet træ med frontlåger holder bedre på varme og fugt end glas. Glas kan bruges, hvis det isoleres og delvist dækkes af. Låget skal være sikret, for slangen er stærk og søger ud.

Som bund bruges 5-8 cm kokosmuld, jord uden gødning eller cypresflis, gerne med et lag mos eller blade ovenpå. Bunden skal holde fugt, men toppen skal kunne tørre mellem forstøvningerne, ellers opstår skælråd. Rens straks efter afføring, og skift bunden helt hver tredje til fjerde uge. Indret med mindst to skjul, ét i den varme og ét i den kølige ende, helst snævre, så slangen kan ligge tæt mod væggene. Et tredje skjul med fugtigt sphagnum hjælper under hudskiftet. Tilføj kraftige grene, korkbark og robuste kunstige eller levende planter, som giver synsskjul og klatremuligheder.

Dyrene skal bo alene. Terrariet skal stå et roligt sted uden megen trafik, for arten er opmærksom på bevægelser og vibrationer.

TEMPERATUR

Der skal være en tydelig gradient. Om dagen er der 25-30 °C i terrariet, fra 25-27 °C i den kølige ende til 29-31 °C i den varme, og under varmekilden skal overfladen være 32-35 °C. Om natten må temperaturen falde til 22-25 °C, men ikke længere ned.

Varmen kommer bedst ovenfra: halogenpærer, keramiske varmelegemer eller strålevarmepaneler, alle styret af termostat. En varmemåtte kan supplere, men hæver kun gulvets temperatur og ikke luftens. Brug aldrig varmesten. Mål med digitale følere ved varmekilden og i den kølige ende. Hold pærer og elementer bag et gitter, så slangen ikke kan brænde sig.

Er det for koldt eller for varmt, viser det sig som tab af appetit, luftvejsproblemer eller sløvhed. Arten stammer fra et tropisk klima og skal have varme og fugt hele året uden en kølig sæson.

Læs mere: Varme og temperatur

LUFTFUGTIGHED OG VAND

Luftfugtigheden skal ligge på 70-80 % og gerne lidt højere under hudskiftet. Arten har tynd hud og tørrer hurtigt ud, når luften er for tør. Kokosmuld, jord eller mos i bunden er den bedste måde at holde fugten på, og låget skal være delvist tildækket.

Forstøv terrariet dagligt, eller brug et forstøvningsanlæg. Lad bunden tørre lidt ud mellem forstøvningerne, så der ikke opstår skælråd eller skimmel. Mål med et hygrometer midt i terrariet.

Stil en stor, tung vandskål frem, så slangen kan ligge helt i den. Arten bader ofte, især før hudskiftet, og skålen bidrager samtidig til fugten, især hvis den står ved varmekilden. Skift vandet dagligt, og skift det straks, hvis dyret har lavet afføring i det. Bader dyret konstant uden for hudskiftet, kan det tyde på mider, for høj temperatur eller hudirritation.

LYS OG UVB

L. albertisii er natlig og tilbringer dagen skjult. Lyset skal tændes 12 timer i døgnet og slukkes helt om natten, så dyret får en tydelig rytme. Hvis der er planter i terrariet, kan en LED-lampe i dagslysfarve dække en del af længden.

UVB er ikke nødvendigt, men et svagt UVB-lys kan bruges, fordi også natlige krybdyr får lidt UV-lys i naturen. Lyset skal i så fald dække en del af terrariet, så slangen kan trække sig væk fra det. Ferguson-zone er ikke fastlagt for arten.

Skal der være ekstra varme om natten, bruges en varmekilde uden lys, fx et keramisk varmelegeme eller et strålevarmepanel.

Læs mere: Lys og UVB

FODER

L. albertisii æder hele byttedyr. Opdrættede dyr får optøede mus og rotter og spiser som regel med stor appetit. Unger tager i naturen firben og kan være kræsne i starten, så køb kun dyr, der har taget flere måltider af gnavere. Brug en lang pincet, for slangen har en kraftig fodringsrefleks og slår hurtigt til. Byttet skal være optøet og varmet, aldrig levende.

Unger fodres hver 5.-7. dag med mus og senere små rotter. Dyr over et år får et bytte hver 10.-14. dag, og voksne dyr får en voksen rotte eller to hver anden til tredje uge. Byttet må højst være lidt bredere end slangens bredeste sted. Variation med vagtel, kyllinger eller marsvin er mulig, men ikke nødvendig.

Arten bliver let for tyk, hvilket kan føre til fedtlever. Vej slangen jævnligt, og skær ned på mængden, hvis den tager på uden at vokse. Nægter et etableret dyr at spise, skyldes det oftest forkert temperatur eller fugt, stress eller for megen håndtering. Efter en opkastning springes fodringen over i mindst to uger, og næste måltid skal være mindre. Vitamintilskud er ikke nødvendigt ved fodring med hele bytte.

ADFÆRD OG HÅNDTERING

L. albertisii er hurtig, opmærksom og ofte defensiv, og mange dyr bliver aldrig helt rolige. Opdrættede dyr er mildere end vildfangne, som kan beholde deres skarphed hele livet. Arten er hovedsky og slår hurtigt, især i terrariet. Bid er ikke farlige, men kan bløde, fordi tænderne er lange og bagudbøjede. Et bid i forbindelse med fodring får slangen til at holde fast og vikle sig om hånden.

Brug en slangekrog til at løfte dyret ud, så det kan skelne håndtering fra fodring. Støt hele kroppen, brug langsomme bevægelser, og hold hænderne væk fra hovedet. Hold omgangene korte, fem til ti minutter, mens dyret vænner sig til at blive håndteret. Vask hænderne først, så duften ikke minder om bytte. Det tager måneder, ikke uger, og nogle dyr tolererer kun håndtering uden at nyde den. Fastholdelse gør dyret mere bange og udløser bid. En sammenrullet krop, hurtige tungeslag og en S-formet hals betyder, at dyret ikke er klar.

Dyrene skal bo alene, fordi flere sammen giver stress og risiko for smitte. To dyr sættes kun sammen ved en kort, overvåget parring. Børn skal ikke håndtere slangen.

Avl

KØNSMODENHED OG KØNSBESTEMMELSE

Der er ingen tydelig forskel i størrelse mellem kønnene, så køn bestemmes sikrest ved sondering, som kun en dyrlæge eller en erfaren holder bør udføre. Dyrene bliver kønsmodne efter tre til fire år. Hunnen skal være fuldt udvokset og i godt huld, før hun sættes i avl. Hvilken vægt hun bør have, er ikke dokumenteret.

PARRING

Der findes kun lidt dokumenteret viden om parring af arten. Dyrene skal bo adskilt, og først ved avl sættes hannen ind i hunnens terrarie. Hold øje med dem, for parret passer ikke altid sammen, og det kan først ses, når de er sat sammen. Om en kølig periode eller kortere dage fremmer avlen, er ikke dokumenteret. Arten kommer fra et tropisk klima uden tydelige årstider, så eventuelle ændringer i temperatur og lys skal være små.

ÆGLÆGNING OG KULD

Hunnen lægger omkring et dusin æg; den præcise variation er ikke dokumenteret. Æggene klæber sammen i en tæt klump, og hunnen lægger sig i en tæt spiral om dem. Hun skal have et mørkt, roligt skjul med fugtigt substrat, fx en æglæggekasse, og må ikke forstyrres. Hvor mange kuld hun lægger om året, er ikke dokumenteret.

INKUBATION

Æggene udruges på omkring to måneder. Inkubationstemperaturen er ikke dokumenteret for arten; 30-32 °C er lånt fra beslægtede pytoner. Hunnen kan ruge æggene selv, eller de lægges i en inkubator i fugtig perlit eller vermiculit og vendes ikke. Ungerne er omkring 40 cm lange ved klækningen.

Læs mere: Inkubation af æg

OPDRÆT AF UNGER

Ungerne holdes enkeltvis i et lille, tæt terrarie med skjul, kokosmuld og en skål med vand og samme høje luftfugtighed som hos voksne. De første måltider er små mus, tilbudt med pincet. Unger tager i naturen firben, og nogle er kræsne i starten, så en kort overgang med små firben eller mus med duft af firben kan være nødvendig. Unger fodres hver 5.-7. dag. De er udvoksede efter tre til fire år.

Sundhed og typiske fejl

Leiopython albertisii er følsom over for fejl i varme og fugt. De hyppigste problemer er:

- Luftvejsinfektioner ved for lav temperatur, for tør eller for våd luft eller dårlig hygiejne: hvæsende vejrtrækning, slim fra næsen, åben mund og sløvhed. Det kræver dyrlæge.
- Skælråd, hvis bunden aldrig tørrer: misfarvede, bløde eller blærede bugskæl. Lad bunden tørre mellem forstøvningerne, og giv grene, så slangen kan tørre sig.
- Mider: små sorte prikker, især ved øjne, hals og kloak, og dyret ligger ofte i vandet. Kontrollér nye dyr i karantæne.
- Dehydrering, fordi huden er tynd og tørrer ud i for tør luft.
- Fedme og fedtlever ved for hyppig fodring. Vej dyret jævnligt.
- Opkast ved for stort bytte eller stress. Spring fodringen over i mindst to uger, og tjek temperaturen.
- Brandsår fra pærer uden gitter.
- Serpentovirus (tidligere kaldt nidovirus), som er udbredt blandt pytoner i fangenskab. Det giver luftvejssygdom med slim og åben mund, smitten forsvinder ikke igen, og mange smittede dyr dør. Hold nye dyr i karantæne, og få dem testet hos en dyrlæge, før de kommer i nærheden af andre pytoner.

Opsøg en dyrlæge med erfaring i krybdyr, hvis dyret taber sig, nægter føde i flere uger, vejrtrækningen lyder forkert, eller huden er skadet.

Læs mere: Karantæne og hygiejne

Spørg altid dine kloge bekendte

Vejledningen er et godt sted at begynde, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskellige, og meget af det vigtigste lærer man af dem, der har holdt arten i årevis. Tal med en avler, en erfaren holder eller en dyrlæge med forstand på krybdyr og padder, før du anskaffer dyret - og igen, hvis noget ser forkert ud.